Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV — Reus Divendres 20 de Janer de 1899 — Núm. 3.809

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 1
n provincias trimestre. . . . . » 3'50
Extranger y Ultramar . . . . . » 7
Anúncis, á preus convencionals.

Administració y Redacció
PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerias d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No 's retornan los originals encara que no 's publiquin.

Farmacia Serra

Oberta tota la nit

12 ANYS de continuadas curacions y d' una aceptació general, son las millors probas pera demostrar que 'l XAROP SERRA es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sía tota classe de..... TOS

La que paga més contribució de la provincia.

Ceps americans

Hort de D. PAU ABELLÓ (prop de la carretera de Tarragona)

ARRÉLATS SUPERIORS.—PREUS VENTATJOSOS.—AUTENTICITAT GARANTIDA

Pera tractar, al mateix hort ó á casa del propietari, carrer del Roser, núm. 4.

Medalla d' or. Barcelona 1898.

VINYAS AMERICANAS

DE

Marcial Ombrás (propietari)

Ronda del Càrril, Figueras, (Girona)

Barbats, estacas y empeltats.—Preus reduhits y autenticitat garantida.
Trenta hectáreas de planté.

Secció doctrinal

Butifiers de la llengua

Encare hi ha gent que creu que parlar catalá no fa fi. Y axió ho trobo naturalíssim. Lo que jo no trobo tan natural es que hi hagi qui dongui importancia al fet, y menos que hi hagi qui 'n fassi un argument pera arribar á conclusions tan ridículas com mansas, pero sempre verinosetas. Conclusions á lo Baró, que se'n diuhen are.

Si á Madrid hi ha qui creu que parlar castellá fa ordinari y parla francés; si á Paris no hi falta qui no li sembla prou distingit parlar francés y parla inglés; si á Londres la *bona societat* usa en gran nombre las paraulas francesas pera diferenciarse de la gent vulgar; ¿perqué entre nosaltres, aquí á Barcelona, no hi ha d' haver qui deixi la propia llengua per usar la castellana? Jo ho trobo, com deya avans, naturalíssim. Per alguna cosa Barcelona es una gran ciutat: trayéuli aquestas y altras plagas que pateix y se us tornará una vila gran, una ciutat *cursi*. Mentres que are, precisament no es ciutat *cursi*, perque com en las grans capitals hi han *cursis* á dojo.

Deixéulos parlar castellà, pobrets! Y si no ¿cóm s' ho farían? Prou pena tenen ells ab tanta finura, que ben sovint se n' empalagan, y, per variar una mica, la deixen tota de banda. Per altra part ¿se vol res més trist que la seva situació? A mi m' ompla de desconhort. Tant los que aquí parlan castellá com los que á Madrid parlan francés, á París inglés, á Londres francés, etc.. etc., son gent que tenen la inmensa desgracia de no haver sentit jamay l' amor á la mare més mare de totas, la mare patria, Per això tots ells, encare que siguin de paissos diferents, s' assemblan y fins s' estiman ¿Hi ha res com la comun disort pera fer naixer simpatías? Si, tots s' assemblan. Esquifidets morals perque los hi falta 'l sentiment que més ennobleix al individuo, tot es en ells mesquinet, afectat, de comedia: son personas egoistas com tots los que tenen morts los sentiments; y com ells ¡infelissos! no senten altra estimació que la «centripeta», per axó es que no s' estiman més que á n' ells mateixos y una mica á lo que 'ls pugui proporcionar algun goig. Aixís son los de tot arreu. Neixen, viuhen y moren, sense casi saber que hi ha mon, ni que ells hi siguin: solzament saben que hi ha *ells*, y encare axó ho saben per lo que percebeixen, no per lo que pensan. Vaja, que de debó fan llástima; no diguin que no. Pobrissons! Parléu, parléu castellá... Ey!, á no ser que vulguéu regenerarvos, dignificarvos, humanisarvos, alashoras, parléu catelá.

***

N' hi ha uns altres, y aquestos tenen, ó sembla que ho tenen, los cinch sentits y las tres potencias, que parlar lo catalá ja 'l parlan, pero que aixís que han de realisar los que ells creuhen actes importants, sérios ó de certa trascendencia, ja 'ls teníu parlant castellá. Potser tenen rahó; quí sab! Realment, parlar un castellá deplorable en las academias científicas y en tots los centres de cultura, dihenthi cosas adotzenadas, repetint, desfigurantho lo que s' ha llegit, y no sabenthi exposar res original, lliga perfectament. ¡Ja ho crech si lliga! A més d' axó, 's comprén que 's prefereixi 'l castellá en las peroracions científicas, perque aquesta llengua ho es actualment d' un grau de civilisació y de cultura envejables. No, no; veig que la rahó 'ls hi sobra. Oh! y que ab l' ús de la llengua de Castella hi ha en assumptos de ciencia una grandíssima ventatja. No se 'n adonéu y ja per tot lo mon vos coneixen. En los paissos civilisats veure un travall escrit en castellá, es sinónim de veure una obra valiosa. ¡Y que no 'l llegeixen poch lo castellá! Se comprén que 's prefereixi. Y además, ¿y la rica terminología d' aquest idioma? Cert, cert. Sino que á un hom las caborias li enfosqueixen l' enteniment, y exigiría, sense com va ni com vé, l' ús del catalá en la mateixa mida que las nacionalitats civilisadas y dignas usan la seva llengua. Per més que un, potser te, fins á cert punt, disculpa. M' explicaré. Aqueixos mateixos senyors que usan, ab las restriccions senyaladas, la llengua catalana us diuhen: Ja veurá, lo catalá com llengua literaria va molt be, es fins una preciosa llengua; es realment una llengua cultivada, d' una riquesa de paraulas que enamora, sumament expressiva, y d' una eufonía que, la veritat, no 's sospita si un no la coneix més que en lo parlar usual, pero home, d' axó á ferla servir pera usos científichs hi ha un gran pas. Y un pensa: no ho entench. Perque, veyàm: si 'l català es una llengua cultivada, si posseheix una exhuberant abundor de termes y paraulas, si es realment un idioma molt expressiu, si per aquestas y altras rahons es una llengua literaria important, ¿per qué no s' ha d' usar en la exposició d' assumptos científichs? Potser es que per aquest ús solzament serveixen las llenguas bàrbaras. Si es aixís tenen rahó ells. Y com á gent de cultura que son, be deuhen saberho. Y sobretot, lo més important es que 'l propi nom passi 'ls Pirineus. Si, si, tenen rahó. Tot lo que 's refereixi á ciencia, en castellá. ¡Per la ciencia que fem!

***

Y fora aquesta gent us parlarán de que hi ha necessitat de regenerarnos, y fins casi tots s' alaban d' ésser regionalistas, per més que confessan que no saben escriure 'l catalá. Jo no 'ls crech. Son gent instruhida, y no saben escriure la seva llengua? Aquest cas no s' observa en cap nació culta, y no puch creure que solzament existeixi entre nosaltres. Are, si diuhen la veritat y es de debó que volen regenerarse y regenerarnos, aprenguin lo catalá y escriguinthi y párlinthi. L' home jamay se pot considerar persona culte si desconeix algúns dels accidents de la seva individualitat ètnica.

BON JAN.

Unió de doublé

La unió entre forsas políticas, pera ser estable, no 's forma d' una manera precipitada é inconexa. Per lo contrari; se requereix que hi hagi identitat de propósits y especialment igualtat de principis.

¿Per qué han sigut sempre estérils en resultats las unions entre 'ls distints elements republicans espanyols? Perque s' han diferenciat sos programas.

Si sas aspiracions haguessin sigut las mateixas, no sols en lo genérich ó sía en la forma de gobern, sino en la aplicació dels principis y procediments gubernamentals, la unió hauría nascut espontaneament y res la hauría pertorbat. Pero, com los federals volían aplicar uns principis y altres los zorrillistas, los centralistas y 'ls oportunistas, las unions no foren sinceras. No hi hagué compenetració de pensaments y d' ideas, sino conveniencias tranzitorias que moltas vegadas obehían á fins electorals. ¿Qué resultava després? Que al passar la oportunitat d' aqueixas conveniencias, com cada qual defensava programa diferent, venía 'l xoch d'ideas que sempre provocava la divisió.

***

Las anteriors consideracions poden aplicarse als senyors Silvela y Polavieja. No s' han fos; solzament s' han unit. No han arribat á entendres en lo relatiu al programa del partit. Al revés: lo senyor Silvela defensa 'l seu, fent concessions concebudas en termes molt vagos é incoherents. Per tant, á res l' obligan. Sols han servit pera tirar un cable, en lo qual puga agafarshi 'l general Polavieja, pera unirse ó aliarse ab o quefe de la Unió conservadora.

Tant es aixís, que 'l general proclama molt alt que no vol disoldre la agrupació política que segueix sas aspiracions personals. Un fet notable; y es, que ara mostra molts desitjos de tenir partit propi ab organisació especial. Y avans d' unirse al senyor Silvela proclamava 'l general que no volía organismes d' aquesta naturalesa. Afegía que éll sol aspirava á tenir de son costat la opinió neutra del país. En fi; deya que 'l camí més rápit pera l' aniquilament del caciquisme, consistía en prescindir dels comités.

¡Quin contrassentit! Ara que 'l general sembla sumarse ab los conservadors, cambi sùbitament de procediment. Inmediatament aconsella á sos amichs que s' organisin y aixamplin sa esfera d' acció á fi d' exercir major influencia pera 'l logro dels fins que persegueixen. Molt poca confiansa tindrá en son aliat lo senyor Silvela cuan pretent imposárseli apelant á recursos de tal naturalesa. No confía que 'l senyor Silvela procedeixi per virtut, sino obligat per la forsa.

Axó demostra que aqueixa unió no es sincera. Además, diu lo senyor Silvela, que tot lo referent al caciquisme y al regionalisme, los dos punts verdaderament interessants que toca resoldre, los abordarán més endevant. Aquestas paraulas demostran que han

deixat pera lligar aquests estrems, perque ara han lograt entendres. Més difícil será que s' entenguin en lo successiu.

No hi ha, donchs, verdadera ilusió de principis polítichs; sols hi ha mancomunitat de pretensió, ó sia escalar lo més prompte possible 'l poder. Cuânt se convensin de que 'l poder no va á sas mans, aqueixa unió, com no es una sincera, 's disoldrà com per art d' encantament.

Lo general Polavieja contava avants, cuant defensava un programa simpátich al país, ab l' apoyo de la massa neutra, ara, com dihém, ha perdut aqueix apoyo; per aquest motiu s' apressura á organisarse en grupet. Va empenyo. Lo qui no ha sapigut conservar l' apreci polítich del públich, tampoch lograrà formarse un partit fort. Li falta atmósfera d' adhessió personal; careix de prestigi polítich.

Lo senyor Silvela ha lograt destruhir la personalitat política del general. Ab intenció maligna l' ha atret á son parany pera cassarlo. Lo general prompte veurá clar que ha sigut víctima d' un ardit del de la daga florentina.

Allavors, vindrá 'l desengany.

Y allavors acabará també aqueixa unió, que no es d' or pur, sino de «doublé».

J. ANDREU.

Pronóstichs del temps

En dos períodos se pot dividir aquesta quincena: desde 'l 17 al 24, en que per punt general dominaràn las corrents orientals, y desde aquesta fetxa en endevant, en que estará subjecta Espanya á las invasions oceánicas.

Lo diumenge 22, per derivació dels mínims que actuarán per los mars del N. y Báltich, se formará una depressió entre 'ls golfos de León y Genova, que dirigintse cap als paratjes de Tunez y Malta lo 23 y 24, ha de fer baixar la temperatura y ha d' ocasionar temporal en lo Mediterràneo, sobre tot entre lo 23 y 25, que reaccionará sobre Espanya, ahont se produhirán plujas y neus, en especial á las regions vehinas de dit mar, ab vents d' entre NE. y SE.

Al mateix temps, lo dilluns 23 apareixerá per las Azores una borrasca, cual centre principal, situat lo dimars 24 entre ditas islas y Portugal, actuarà per l' O. de la Península ibérica, ahont hi haurá plujas, que 's propagarán al interior, ab vents d' entre SO. y O. en dit dia, com també en lo següent, en que, per dirigirse aquesta borrasca cap á Irlanda, se trobará son núcleo al NO, de Galicia. Per aquesta rahó ha de baixar de nou la temperatura.

Al apartarse d' Espanya las depressions anteriors, s' acostará lo dijous 26 un altra borrasca de bastanta intensitat als paratjes de Madera, exercint alguna influencia sobre la Península, encara que escassa.

Major será la que exercirá lo divendres 27, per trobarse colocat lo centre borrascós entre Madera y Portugal, ocasionant plujas bastant generals y algo abundants ab vents d' entre S. y O. Temporal en l' Atlàntich.

Lo disapte 28 sufrirá una bifurcació aquesta borrasca: un núcleo caminará á lo llarch de las costas de Portugal, mentres un altre de menos importancia passará pel Mitjdia d' Espanya ab direcciò à Argelia. Seguirán las plujas bastant generals, ab vents del segon y tercer cuadrants. Temporal en nostres mars.

Lo diumenge 29 seguirá actuant sobre la Península la borrasca del Atlántich, cual centre principal se trobará al NO. Continuará encara que més atenuat, lo temporal, ab vents forts del quart cuadrant y baixa de temperatura.

Lo dilluns 30 s' acostará al O. de Fransa un altra borrasca, que produhirá en aquest dia y lo següent fort temporal en lo golf de Gascunya, y á Espanya vents forts d' entre SO. y NO. ab algunas plujas, especialment á Galicia y Cantabria.

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas
del dia 19 de Janre de 1899
FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetre aneroide	Grau d'humitat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular
9 m.	758	80		4'3	Ras	
3 t.	758	82				

Horas d'observació	Temperaturas: Máxima	Minim.	Ter. tip.	Vents: direcci.	Nuvols: classe	can.
9 m.	Sol. 22	4	9	S.	Cumul	0'3
3 t.	Sombra 16		14	S.		0 4

Més joch de lo que 'ns semblava han donat los sueltos de la «Crónica Reusense» y «Diario de Reus» sobre la contribució industrial y dels quals nosaltres també varem dir alguna cosa.

Més are, barrejats en aquest assumpto alguns colegas de Tortosa, ha prés un nou giro la questió y surt com á denunciador lo nom d' una persona desconeguda en aquesta ciutat.

Sigui qui vulgui lo fet es reprobable y ab sols haverlo combatut un dia creyèm que ja ni ha prou.

Per lo tant, nosaltres que sabém per una casualitat, la d' haver fet ahir un viatje á Tarragona, que 's prepara lo que 's passi una nova inspecció per totas las botigas d' aquesta ciutat, aconsellém á nostres colegas locals que donguin per suficientment discutit aquest assumpto.

Y ho demaném apoyats en que la millor defensa que 's pot fer dels industrials á qui fa referencia lá denuncia y á tots los de nostra ciutat en general, es no parlar de contribucions y de si están malament ò ben matriculats, no perque estiguin lo primer, sino per no despertar en lo senyor Delegat d' Hisenda, que fa pochs dias ha pres possessió d' aquest important càrrech, rezels que resultarían injustificats y perque tota visita d' Inspecció que 's fássi per lleugera que sigui, no deix d' ocasionar disgustos y molestias fins als contribuyents per aquest concepte de més bona fé.

Repassin nostres colegas lo vigent Reglament pera la administració, inspecció y cobransa de la contribució industrial y ja veurán com de son articulat no se 'n pot formar cap calendari.

—

Ha entrat á formar part de nostra Redacció l' aprofitat jove fill d' aquesta ciutat don Pere Cavallé Llagostera.

La Redacció de Lo Somatent se complau en fer pública tal noticia, per quant l' activitat y facilitat en escriurer del nou company, ha de contribuhir á que nostra publicació vagi millorant en la nova tasca que te empresa.

—

Sabém que «La Veu de Catalunya», está organisant en aquesta ciutat lo servey de la venda pública, la qual se vendrá à 5 cèntims lo número y á la arribada del primer correu de Barcelona.

Defensora «La Veu de Catalunya», lo mateix que 'l degá de la prempsa regionalista, nostre colega «La Renaixensa», de nostra doctrina y plenas sas planas de sanitosas ideas y d' una informació de Madrid y del extranjer cumplerta, hem de recomanarla á nostres vehins, fins á aquells que tenen á menyspreu tot lo que respira á català.

De moment tal vegada trobin á faltar en nostre company «La Veu» aquellas frases retumbants y buydas de tot sentit que son lo pá de cada dia de las publicacions rotativas; més á mida que vagin assaborint sa valenta prosa y 's fassin ben cabals del camí recte que segueix lo nostre company pera conseguir lo que ha de donar á la nostra Catalunya una vida més felís, y que anomena pel seu propi nom á las cosas, de segur que allavors ja no esperarán á que 'ls noyets la cridin, sino que ells cridarán als noyets pera adquirirla.

Tots som catalans pera que 'ns interessi de massa aprop lo que diu un periódich que al mateix temps satisfá aquest neguit de curiositat que s' ha despertat á las derrerías del present sigle.

—

Siga cualsevol lo número pe senyors regidors que 's reuneixin, avuy á las set del vespre celebrará sessió de segona convocatoria nostre Excm. Ajuntament.

—

Morta al dia anterior en la tarde d' ahir fou conduhida á la derrera morada la senyora D.ª Teresa Juliá Molet, mare de nostre estimat amich l' inteligent fabricant de mobles de luxo don Eurich Oliva Juliá.

Un numerós acompanyament va acudir à rendir l' últim tribut á la malhaurada senyora, donant aixís una prova de las moltas simpatías que gosa la familia Oliva à la qual li doném nostre pésam més sentit.

—

«El Nacional» de Madrid, lo de les ideas lluminosas desde que hem estat en temps de guerra, que volía escriure en lletras d' or lo nom del espanyol que hagués fet explotar al «Maine» y que aconsellava á las damas imitessin á una (co sabém qué) que va rebutjar lo bras de Woofrod, á aquest mateix colega se li ha acudit are demanar que á totas las vilas, poblets, ciutats y capitals d' Espanya, no sabém si també en las masías, s' hi posi una lápida ab le nom del infelís jutje que al veure suplantada la bandera «goalda roja» á Cuba per la dels Estats Units se va suicidar.

Valdría mes que *El Nacional* li fes dir una missa pera l' ánima de Lusurreta y que no 's fiqués en aquets llibres de caballería.

N' hem sortit massa escalabrats d' aquella lluyta pera que celebrém actes que la justicià divina condempna.

—

Son moltas las senyoras que 's queixen de las exigencias—y algunas vegadas no acompanyadas de la deguda atenció que 's mereixen—que ab ellas té lo contractista de las cadiras de la Parroquia de Sant Pere.

Avans, que en las capellas dels costats no hi havía enretxats, encare alguna pobre velleta podía seurer en los banchs de ditas capellas, mes avuy, ni aquest recurs los hi queda y tenen que pagar las cadiras com vol lo contractista, que segons lo que dura la funció apuja ó abaixa la tarifa.

—

En la reunió general celebrada al Institut Agrícola Catalá de Sant Isidro de Barcelona per las cambras y associacions agrícolas de Catalunya y d' algunas d' altras regions d' Espanya s' acordà formar una Federació de Societats Agrícolas de Catalunya no prosperant per lo tant la idea de formarla de las de tot Espanya, baix las mateixas bases empero proposadas per dit Institut.

La idea adoptada en la esmentada reunió general, es la mateixa que va emetre la Associació Agrícola de Reus y sa Comarca al dictaminar respecte á la Federació en vista de las bases que oportunament van ser enviadas á la Associació d' aquesta ciutat per l' Institut Agrícola Catalá de Sant Isidro.

—

Avans d' ahir un pagés del vehí poble de Castellvell va caure d' un olivé y 's va trencar la cama, deguentlo portar ab un matalás cap á casa.

—

La xarxa de fils pera conducció de la electricitat va extenentse en una porció de carrers y son moltas las casas que han pres aquest fluit; quan los fils conductors atravessan amples vías, com los àrrabals, fan molt mal efecte á la vista y ab lo temps y la deixadesa proverbial encara ne farán més: allí ens sembla veurehi ja penjats fils de gruas y desperdicis que 'l fort vent arrastra; ¿no 's podría corretgir?

—

Devant del cantó de la Font-vella s' allargat dos ó tres metres la vía del Ferro-carril económich de Reus á Salou.

—

Lo catedrátich de nostre Institut de segona ensenyansa D. Agustí Nofrarías Arengas acaba de sufrir un sensible contratemps.

Estantse en la tarde d' ahir en son Mas de la partida de Monterols li sobrevingué un atach d' apoplegia havent hagut de ser conduhit en cotxe á son domicili.

Sentím de veras l' accident del senyor Nofrarías y li desitjém una prompte millora.

—

Llegím en un colega de Barcelona que 'l primer de nostres novelistas catalans en Narcís Oller, acaba de publicar una novela titulada «La Bogería»; aixís com també veyém que 's fan grans elogis d' aquesta.

Ens alegrém de que l' Oller, vagi donant senyals de vida, en treballs literaris, encara que siga robant ratos á l' exercici de sa professió ó carrera; y més ens n' alegrém, per quant de segur que tal trevall deu respondre à las esperansas que tothom te, com se mereix, de tota producció que ploma tan acertada sap donar.

—

Ha sigut ja firmada la escriptura d' adquisició dels terrenos ahont hi ha de ser emplassat un dels dos dipósits que nostre Municiqi tracta de construhir prop del siti conegut per Boca de la Mina.

Lo referent dipósit en lo que hi podrá cabre uns 500 mil metres cúbichs d' aigua es un dels dos que forman part del projecte aprobat ja per nostre Ajuntament.

—

Ahir se 'ns digué per un vehí de l' Arrabal de Santa Agna, que tractan de presentar una solicitut al Excm. Ajuntament, pera que á sas costas se 'ls permeti lo netejar lo solar del Teatre vell.

¡Sería bó, que resultés veritat tal noticia!

¡No faltaria més, en aquest pobre poble!

—

La vehina vila d' Aleixar está preparantse pera celebrar la festa de son Sant Patró que s' escau en lo dia 3 del vinent Febrer ab tot explandor.

Además de las solemnes funcions religiosas hi haurà varis jochs de carrer y en l' aplech que s' efectuará á la ermita de Sant Blay promet ésser molt numerós.

—

L' alcalde de Llivia, D. Cálixte Freixa, ha publicat en catalá 'l resúm dels comptes municipals d' aquella vila, corresponents als anys económichs de 1896 á 1897 y de 1897 à 1898, acompanyantlos d' una concisa y ben escrita memoria explicativa de la gestió municipal de dit senyor á que dits comptes se refereixen.

—

Ha obtingut la càtedra de llatí y castellá al Institut de Valladolid lo catedrátich de Tarragona D. Lluís Parrál y Cristóbal.

—

Demá dissapte, á las 9 del vespre, lo soci D. Ricart Alsina donará una conferencia pública en los salons del Foment del Travall Nacional desenrotllant lo tema: «Projecte d' unificació y reforma dels pobles del plá de la ciutat de Barcelona».

—

Próximament se celebrará á Vigo l' acte solempne de colocar en lo panteó de la escriptora nacionalista gallega Rosalía de Castro l' artístich recort que ab tal objecte ha enviat á Galicia la colonia resident á la República Argentina.

—

La «Gaceta» del 16 anuncia pera 'l 18 del próxim Febrer la subasta de la reparació de la carretera de Tarragona á Barcelona, kilómetres 39 al 40, baix lo pressupost de 75.011'66 pessetas.

Pera ella s' admeterán proposicions fins lo 13 del vinent mes, á las cinch de la tarde, en lo negociat corresponent y en lo Gobern civil de la provincia.

—

La Audiencia territorial de Barcelona ha declarat absolt á D. Gaspar Alberich Serrat, vehí d' Aleixar, de la demanda interposada contra ell per son germá den Joseph, en lo judici de menor cuantía procedent del Jutjat d' aquesta ciutat.

—

Lo dia 29 del actual deuhen reconcentrarse á Tarragona los reclutas del cupo d' Ultramar del últim reemplás perteneixents á la zona de la mateixa.

—

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d' aquesta ciutat per diferentas especies, puja á pessetas 753'90.

Varietats

La papallona

Era jo molt nin encara,
que en un jorn de primavera,
vegí en una flor posada
la papallona encisera.

Que bella era! que hermosa!
tot volant de flor en flor
quin goig que 'm feya, tan fina
que tenía l' ala d' or!

Agafar aquell insecte
vulguí jo; mes tot fou en vá,
perque ella volant depressa,
fugía de la meva má.

Ja agafarla vaig poguer.
Horror! son ala daurada
vegí reduhida en *polvo*,
y per mos dits escampada.

De rábia perque 'l color
va perdre, allí vaig plorar,
y entre mos dits esclafantla;
¡Pobreta! la vaig matar.....
. . . .

Mès ara que ja soch vell
penso am la papalloneta
que 's morta, l' insecte aquell
que 'n mas mans morí ¡Pobreta!
Fentme goig sa hermosura
l' hi prenguí sa llibertat;
fentme goig son ala pura
entre mos dits l' he robat!....

Vaig donar als dos dolor
matant aquell papilló,
á ell robantli l' ala d' or,
y prenent lo bes d' amor
á n' aquella bella fló'.

JORDI DE ROCAFORT.

Secció oficial

Registre civil

del dia 18 de Janer de 1899

Naixements

Cap.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Eleuteri Moragas Salomó, 60 anys, plassa de la Sanch, 15.—Maria Compte Martí, 78 anys, Seminaris, 34.—Teresa Julià Molet, 79 anys, arrabal de Sant Pere, 22.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Sebastiá.
Sant de demá.—Sant Fructuós.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas de dia 18

Cap.

Despatxadas

Cap.

—

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOÇIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	56'17	Aduanas	90'50
Exterior	'	Norts	31'
Amortisable	'	Fransas	29'60
Cubas 1896	53'		
Cubas 1890	45 25	Obs. 6 0[0 Fransa	84'
Exterior París	48'65	Id. 3 0[0 »	44'
	GIROS		
París	31'50	Londres	33'20

—

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde del día d' ahir.

Interior	56'25	Cubas del 86	53'25
Exterior	'	Cubas del 90	45'50
Colonial	'	Aduanas	90'50
Norts	31'10	Ob. 5 0[0 Almansa	'
Fransas	29'60	Id. 3 0[0 Fransa	'
Filipinas	68'		
	PARIS		
Exterior	48'45	Norts	'
	GIROS		
París	31'50	Londres	33'20

Se reben órdres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paíssos.

—

Cambis corrents

en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de Comers de la mateixa.

Londres	á 90 dias fetxa.	'
»	á 8 dias vista.	'
París	á 8 dias »	'
Marsella	á 8 dias »	'

VALORS LOCALS / ACCIONS	DINER Ptas.	PAPER Ptas.	OPER.
Gas Reusense.		750	
Industrial Farinera	500		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	475	500	
Manufacturera de Algodón		100	
Companyía Reusense de Tranvías			
Companyía Reusense de Tranvías privilegiadas de cinch per 100	200		

Anuncis particulars

¡La Mare de Dioz!

—A qué no adivinas perque te tan «Bona sombra» Pepe Luis.

—Perque porta las camisas de la única y sens rival tela holanda de cotó EQUIS que ven la casa PORTA á deu ptas. la pessa de 20 metres.

¡¡LA MARE DE DIOZ!!

En venda

Hi ha pera vendre en la Granadella un molí fariner de vapor en lo que poden instalarse altras industrias.
Dirigirse á Ramon Gassó de la Granadella.
Venda en aquesta ciutat de duas casas: carrer de Jesús, cantonada al arrabal de Jesús y carrer de Barreras y altra, carrer de Montserrat núm. 11.
Dirigirse al mateix Sr. Gassó.

Pera 'ls soldats repatriats

Sorteig, que tindrá lloch lo dia 26 de Febrer prop vinent, de las dugas artísticas figuras de moviment que adornavan lo Ramillete del Gran Café d' Espanya, cedits per lo duenyo de dit establiment.
Lo producte será aplicat á benefici dels soldats que tornan de Cuba y Filipinas, ferits ó malalts.
Preu del bitllet: 25 céntims de pesseta,—Se venen en la Redacció de Lo Somatent.

ESCORIAS THOMAS.—Végis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vilá Bou) 12.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

—

COMPANYÍA DE SARSUELA CÓMICA
DE
D. JOSEPH GIL

Funció pera avuy.—7.ª d' abono.—Se posarán en escena la sarsuela en un acte, «¡Viva mi niña!», estreno del saynet lírich en un acte y tres quadros titulat «La Revoltosa» y la sarsueleta en un acte «La marcha de Cádiz».
Entrada à localitat 3 rals.—Id. al paraís 2.
A dos quarts de nou.

TELEGRAMAS

Madrid 19.

«El Imparcial» segueix parlant furiós contra 'l caciquisme en la cuestió de las quintas de Murcia.

—Segons despaigs de Lóndres, lo Gobern tagalo se proposa fer una pivisió entre 'ls presoners. Posará en llibertat, sense condicions, als presoners civils, y retindrá als presoners y relligiosos. Se creu que 'ls civils ja estan en llibertat.

—Lo decret de supressió del ministeri d' Ultramar se publicará lo 15 del corrent.

—Creu lo Gobern que dintre pochs dias quedará ratificat lo tractat de pau de Washington.

—La unió de Sagasta ab Weyler se dona per fracassada.

—Segons digué ahir á la nit Sagasta, lo continuar Lerroux à la presò es degut á que 's requereix tramitar uu llarch expedient. Li convè més esperar l' indult del 23, y sortirá més aviat. De manera que l' ex-director de «El Progreso» está indultat; pero continúa á la presó.

—Pí y Margall, publica en «El Liberal» lo següent: «Tan arraigada tenen nostres homes polítichs la idea de que res deu escapar als ulls y á la intervenció del Estat, que s' espantan de tota manera de autonomías regionals. Tots los republicans diuhen que la volen; pero sols los federals las senten. Aixís, aquells las limitan de tal modo, que es com si las neguessin. Los espanta la idea de que las regions pugan donarse, en lo civil, lleys; aixecar emprèstits, modificar lo sistema tributari, etc. La verdadera autonomía no la volen més que 'ls federals y 'ls regionalistas de debò.»

París 19.

Londres.—Telegrafian al «Daily-Graphic» desde París, que un important jefe carlista ha manifestat que tot está disposat pera realisar un moviment y que sols s' espera la ordre de don Carlos de Borbón.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Píldoras de la Pell-Roja

Preparació especial de Joseph M.ª Font

(FARMACEUTICH)

Demaneulas tots los que tinguéu tós en cualsevol Farmacia encara aquells que no hagin conseguit alivi ab cap altre de tots los acreditats específichs coneguts, tota vegada que ellas constituheixen un preciós medicament pera combatrela.

Preu 1 pesseta capsa

Nota =Se envian per correu certificadas sens aument de preu als pobles ahont no hi hagi farmacia sempre que 's demanin duas capsas.

FARMACIA CENTRAL

ESPANYOLA

Pelayo, 42

Barña.

Caramelos Pectorals

DEL

Metje Salas

Modificadors de la hipersecreació de la membrana mucosa aérea, disminuheixen y fluidifican la biscositat del moch bronquial, facilitan la espectoració, treuhen la Tos y aumentan la respiració pulmonar.

Preparació molt eficás pera combatre la Tos del Dengue, Bronquitis aguda y crónica, Asma, Enfisema pulmonar, Catarros crónich, sech y espasmódich. Coqueluche, Tos del sarampió y ferina y finalment totas las afeccions de las vías respiratorias. Se componen d' estimulants vegetals, sense que en sa preparació s' emplehin narcótichs ni medicaments perillosos, per lo que poden ser presos sens cap temor y en cualsevol cantitat, lo mateix per los noyets que per las personas majors.

Son bon sabor, fa sian presos fins ab avidés per los noys á quins es tan difícil ferloshi pendre medicaments.

A cada capsa acompanya un prospecte.

Dipósits en totas las provincias

Farmacia de don A. SERRA

Arrabal Santa Anna, núm. 80.—REUS.

Demanis en totas las Farmacias de la provincia

Preu de la capsa 6 rals

Publicacions regionalistas que 's reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», setmanari de Catalunya», «La Nació Catalana», Quinzenal de Catalunya, «L' Art del Pagés», quinzenari, «L' Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona.—«La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L' Olotí», setmanari de Catalunya, de Olot.—«Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadé.—«Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrellensa», setmanari de Catalunya, del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia).—«Euskalduna», «Euskalzale», setmanaris de Bilbao (Bizcaya).—«El Eco del Guadalope», setmanari de Alcañiz (Aragó).

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLÉO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

COM ADOB FOSFATAT

GARANTIZADAS PURAS — ESCORIA PULVERULENTA THOMAS — PUREZA GARANTIZADA — SOLUBLES AL CITRAT

Lo més económich, lo més eficás, lo mes durader!

SALES DE STASSFURT

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC:

baix garantía del Sindicat de ventas de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/0 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.—VALENCIA